

VELKOMMMEN!

BYUTVIKLINGSVERKSTED I TREHUSBYEN LEVANGER

Festiviteten tirsdag 29. - onsdag 30. august 2023

DEN
HISTORISKE
FRAMTIDSBYEN
GODT Å BO
GODT Å LEVE
GODT Å BESØKE

BALANSE I SOSIAL - KLIMA OG MILJØMESSIG - ØKONOMISK - ROMLIG - STYRINGSMESSIG BÆREKRAFT



En arena for å skape
en god by og bygd



Levanger
Kommune



Trøndelag fylkeskommune
Tröndelagen fylkhentjefte



Innherred regionråd



Bymuseet i Levanger



Innherred
Næringsforening



NORD
universitet



SINTEF



VELKOMMEN !

Hvordan kan historie, kultur, kulturmiljø og innbyggere være ressurser for attraktiv og bærekraftig by- og stedsutvikling?



Arrangør:

Levanger kommune

Samarbeidsparter:

Trøndelag fylkeskommune, Riksantikvaren, Innherred Regionråd, Bymuseet i Levanger, Galleri Fenka, Levanger Fotomuseum/ Museene Arven, Levanger by&bygdLAB, Innherred Næringsforening, Nord universitet og Sintef

BYUTVIKLINGSVERKSTED I TREHUSBYEN LEVANGER

En arena for å skape en god by og bygd sammen

Byutviklingsverkstedet i Trehusbyen Levanger er et årlig arrangement og en møteplass for dialog og debatt om hvordan vi sammen med våre innbyggere kan nå målet om attraktiv og bærekraftig by- og stedsutvikling. Her vil kunnskapsrike og inspirerende foredragsholdere gi oss faglig påfyll, perspektiver og eksempler som kan hjelpe oss i arbeidet.

Utvikling av attraktive byer og steder har gjennom flere år vært et viktig tema i samarbeidet mellom kommunene på Innherred, blant annet gjennom prosjektene Attractive Nordic Towns, ByLab i Innherredsbyene og Innherredsbyen. Våre små og mellomstore byer og bygder har mange av de samme utfordringene og mulighetene. Vi har også unike ressurser hver for oss, som gjennom samarbeid og samskaping gir grunnlag for en attraktiv og bærekraftig region.

Kulturmiljøer løftes i stadig større grad fram som ressurser for verdiskaping, reiseliv, folkehelse og miljøvern. De er viktige for å oppnå klima- og miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft. Gjennom prosjektet "Kulturarv og kulturmiljø som ressurs for attraktiv og bærekraftig utvikling" ønsker kommunene i Innherred Regionråd å øke kunnskapen om hvordan opplevelsesverdien av våre kulturmiljøer kan bidra til økt verdiskaping, næringsutvikling, gode lokalsamfunn og et styrket regionalt samarbeid.

Økt fokus på "Vern gjennom bruk", gjenbruk av eksisterende bygningsmasse og sirkulærøkonomi er viktige bidrag i arbeidet med å redusere klimagassutslippene. I stedet for å rive og bygge nytt utfordres vi til ombruk eller gjenbruk av bygninger og materialer.

Våre innbyggere forteller at de er opptatte av gode hverdagsreiser, inkluderende møteplasser og nærhet til butikk og skole. Kompakt byutvikling som tar utgangspunkt i stedets særpreg og identitet gjennom fortetting med kvalitet, kan bidra til å gjøre våre byer og bygder mer inkluderende og levende.

Innbyggerinvolvering der også de unges stemmer teller, er viktig for utviklingen av gode by- og bygdesamfunn. Ved å koble sammen aktører som tar i bruk ulike ressurser slik at de spiller på lag, bygger vi felles kraft.

Vi ønsker alle som har en rolle i by- og stedsutviklingen, blant annet politikere, gårdeiere, innbyggere, frivillighet, næringsliv, planleggere, samt regionalt og nasjonalt forvaltningsnivå

VELKOMMEN TIL INSPIRERENDE DAGER I TREHUSBYEN LEVANGER!



En arena for å skape en god by og bygd



Levanger Kommune



Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjfelte



Innherred regionråd



Bymuseet i Levanger



LEVANGER FOTOMUSEUM



Innherred Næringsforening



NORD universitet



SINTEF



PROGRAM

Festiviteten, Kirkegata 18

TIRSDAG 29. AUGUST

Konferansier og debattleder

Nina Kjeøy, Nord universitet



MIDDAG

Det gamle vaskeriet, Ravens gate 6A

Kl. 19:30

- Kl. 09:30** **Registrering og kaffe/te**
- Kl. 10:00** Kulturelt innslag
- Kl. 10:10** **Ordfører Anita Ravlo Sand**
Velkommen til Levanger
- Kl.10:30** **Kirsten Værdal, Direktør for plan, næring og kulturminner, Trøndelag fylkeskommune**
Attraktiv by - og stedsutvikling i Trøndelag - med kulturarven som ressurs
- Kl. 11:00** **Jorun Hals, fagkoordinator, Analyse - og statistikkeneheten, Riksantikvaren**
Næring i kulturmiljø - en ressurs for samfunnet
- Kl. 11:25** **45 minutters lunsjpause**
- kl. 12:10** **Ola Harald Fjeldheim, Generalsekretær i Fortidsminneforeningen**
Bærekraftig byutvikling - start med det du har
- Kl. 12:40** **Lillian Strand , Seniorrådgiver, Seksjon næring, Trøndelag Fylkeskommune**
Sirkulærøkonomi i praksis
- Kl. 13:10** **Trond Eide, Sivilarkitekt, 1.amanuensis, Institutt for arkitektur og teknologi, NTNU**
Ombruk, gjenbruk og arkitekturutdanning
- Kl. 13:40** **15 minutters kaffepause**
- Kl. 13:55** **Bård Sødal Grasbekk, Landskapsarkitekt MNLA, Leder, Bylivsenteret**
Fortetting med kvalitet i historiske kulturmiljø
- Kl. 14:25** **Odd Sletten, Verdensarvkoordinator, Røros kommune**
Verdensarv og kulturarv - evigvarende, men ikke fornybar ressurs
- Kl. 14:55** **Birgitta Fossum, Direktør, Saemien Sijte**
Saemien Sijte som mangfoldig lokal og regional møteplass i Snåsa
- Kl. 15:25** **15 minutters pause**
- Kl. 15:40** **Aslaug Tveit, Leva Urban Design**
Samstyring- ovenfra og ned - nedenfra og opp
- Kl. 16:20** **Dialog med Innherred Regionråd om samstyring**
- Kl. 17:00** **Kulturvandring med besøk til Levanger Fotomuseum, Emilies hus eller Galleri Fenka**
- Kl. 19:30** **Middag i det gamle Vaskeriet, Levanger havn**



En arena for å skape
en god by og bygd



Levanger
Kommune



Trøndelag fylkeskommune
Trøndelagen fylk Kentjefte



Innherred regionråd



Bymuseet i Levanger



LEVANGER
FOTOMUSEUM



Innherred
Næringsforening



NORD
universitet



SINTEF



PROGRAM

Festiviteten, Kirkegata 18

ONSDAG 30. AUGUST

Konferansier

Fylkesvaraordfører Tomas Iver Hallem



VEL HJEM !

- Kl. 08:00** **God-morgen kaffe**
- Kl. 08:30** **Kulturelt innslag**
- Kl. 08:45** **Tove Loftshus, Marit Bakken og Kjetil Hustad, Trøndelag fylkeskommune**
Kulturkraft - kunst og kultur som drivkraft i samfunnsutvikling
- Kl.09:15** **Håvar Belbo, T:lab**
Byutvikling som forutsetning for verdiskaping i næringslivet
- Kl.09:45** **Alexander Eriksson Furunes , Postdoktor, Institutt for arkitektur og planlegging NTNU**
Dugnaden i kreative samskappings prosesser
- Kl.10:15** **Pause med kaffe/te**
- Kl.10:30** **Jørgen Hallås Skatland, Seniorrådgiver, arkitekt, DOGA**
Hverdagsreisen - et metodisk blikk på arbeid med folkehelse og bygde omgivelser
- Kl.11:00** **Robert Øfsti, tidligere kommuneantikvar og Arnodd Grøttum, Praksis arkitekter**
Gammelt samfunnshus og nytt kulturhus som byutviklingsgrep i Steinkjer
- Kl.11:30** **Hilde Woxen, daglig leder ea ung Inderøy**
Skap plass til ungdom sin superkraft
- Kl.12:00** **Minglelunsj**
- Kl.12:45** **Jan Juberg, leder i Øras Vel**
Frivillighetens rolle i bevaring og utvikling av Rostadbrygga i Verdal
- Kl. 13:15** **Jannicke Røgler, biblioteksjef i Trondheim**
Bibliotekets rolle som møteplass for attraktiv og bærekraftig utvikling
- Kl. 13:45** **Pause med kaffe/te eller vel hjem for de som ønsker å dra**
- Kl. 14:00** **Forskningsverksted om samskaping, Sintef ved Håkon Sivertsen**
- Kl. 15:30** **Vel hjem !**

Med forbehold om at programmet kan endres!



En arena for å skape
en god by og bygd



Levanger
Kommune



Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjfelte



Innherred regionråd



Bymuseet i Levanger



LEVANGER
FOTOMUSEUM



Innherred
Næringsforening



NORD
universitet



SINTEF



FOREDRAGSHOLDERE

DAG 1



KONFERANSIER

Nina Kjeøy

er er teamleder kommunikasjon ved Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag ved Nord universitet.

Kirsten Værdal

er direktør for plan, næring og kulturminner i Trøndelag fylkeskommune. Hun har tidligere vært landbruksdirektør i Nord-Trøndelag, leder i Norges Bondelag og bonde på Inderøy. Kirsten bor fortsatt på gården. En viktig del av Trøndelags historie er knyttet til byene og stedenes utvikling gjennom tidene. Når steder er i endring, er kulturminner og kulturmiljø viktige ressurser som det er viktig å bevare og bygge videre på. Trøndelag fylkeskommune er opptatt av å synliggjøre og profilere kulturminnene som attraksjoner, opplevelse og ressurser i utviklingen av steder som oppleves som attraktive og interessante både nå og i framtida. Fylkestinget vedtok ny felles kulturmiljøplan i 2021: «Regional plan for kulturmiljø i Trøndelag 2022 – 2030». Planen handler om alle folks kulturmiljø i hele fylket uansett eierskap og tilhørighet, og skal legges til grunn for offentlig planlegging og virksomhet i Trøndelag.

Jorun Hals, Riksantikvaren

er prosjektleder hos Riksantikvaren og har erfaring fra flere fredningsprosesser der utvikling har vært i fokus, sist fredningen av Henningsvær som kulturmiljø. Hun leder nå Riksantikvarens arbeid med å lage en veileder og en eksempelsamling for å gjøre prosessen med næringsetablering i kulturmiljø/bygninger enklere. Jorun har lang erfaring fra fylkeskommunalt nivå med arealplanlegging, byggesak, KiK og rådgiving til kommuner og private eiere. Kulturmiljø og -minner er ressurser i reiselivssammenheng, for økonomisk verdiskaping, i klimasammenheng og for samfunnsutviklingen. Gode og særpregede lokalsamfunn gir bolyst og skaper attraktive reisemål, som igjen gir økonomisk verdiskaping og sysselsetting lokalt og regionalt. Ressurskrevende, langvarige og uforutsigbare prosesser for å få dette til er noen av utfordringene næringsdrivende møter når de vil ta i bruk eldre bygningsmasse til ny bruk. I sin presentasjon snakker Jorun litt om begge tema og hvordan dette ligger til grunn for det pågående arbeidet med en ny veileder fra Riksantikvaren.

Ola Harald Fjeldheim

er generalsekretær i Fortidsminneforening og har bakgrunn fra både miljø- og kulturminnefeltet. Han skal snakke om hvordan sirkulær oppgradering og fortsatt bruk gir de beste miljøvalgene, og er best for lokal økonomi og levende steder. Dokumentasjonen er klar- så hva venter vi på? Fortidsminneforening: <https://fortidsminneforeningen.no/>

Lillian Strand

seniorrådgiver i Næringsseksjonen i Trøndelag fylkeskommune siden 2017. Hun har vært med på å bygge opp Trøndelag fylkeskommunes satsing på sirkulærøkonomi og industrielle symbioser. Hennes innsikt i sirkulærøkonomi i praksis stammer både fra samarbeid med forskere, næringsliv og kommuner i og utenfor Trøndelag.

Trond Eide

er sivilarkitekt og 1.amanuensis i Faggruppe bygningsvern og transformasjon, Institutt for arkitektur og teknologi, NTNU. Han har erfaring som prosjekterende arkitekt, eier og utvikler av fredede og verneverdige hus, håndverker, antikvar og er engasjert i frivilligheten. Trond underviser i dag arkitektstudenter til gjenbruk av bygninger. Han skal snakke om hva arkitektutdanning var, hva arkitektrollen er i dag, og om framtidens håndverkerutdanning.

Bård Sjøbakk Grasbakk,

er landskapsarkitekt og leder av Bylivssenteret. Bylivssenteret arbeider med kompetanseutvikling hos små og mellomstore kommuner, arrangerer den årlige Bylivskonferansen og bistår med fasilitering av parallelloppdrag og stedsutviklingsprosesser. Bård skal snakke om det er mulig å fortette med kvalitet i historiske kulturmiljøer uten å forringe de eksisterende kvalitetene. Hvordan ser i så fall en slik fortetting ut?

Odd Sletten

er verdensarvkoordinator i Røros kommune. Han har jobbet med verdensarv siden 2003, har 19 år i museumsbransjen hvor de siste 8 var som direktør for Rørosmuseet. Før det har han jobbet med kompetanse, nærings- og reiselivsutvikling, vært medlem i den norske UNESCO-kommisjonen, styreleder i Norges verdensarv, medstifter og styremedlem i Nordic World Heritage Association. Odd skal dele erfaringer fra Røros de siste 20 år, og snakke om samvirke mellom forvaltning, formidling og næring. Hvordan samvirker kulturmiljøet som ressurs med stedets utvikling, og hvorfor er den økonomiske utviklingen viktig for kulturmiljøet?

Birgitta Fossum

har sjøsamiske røtter fra Lyngen i Troms, doktorgrad i arkeologi fra Universitetet i Umeå og har vært direktør på Saemien Sijte siden 2010. Saemien Sijte-Sørsamisk museum og kultursenter har med årene fått en større lokal, regional og nasjonal samfunnsrolle som museum og møteplass midt i det sørsamiske området. Samiske museer skal være aktive aktører både i og utenfor de samiske samfunnene gjennom å bedrive godt faglig arbeid, skape arenaer for samtaler og kritiske diskusjoner, formidling av sørsamisk historie og opplevelser basert på samiske verdier.

Aslaug Tveit

er urban designer i LÉVA Urban Design, og har de siste 14 årene jobbet med å skape endringer i by- og stedsutviklingsprosesser. Målet er å koble tettere sammen fysisk planlegging, design og samfunnsplanlegging, for i å sikre sosial bærekraft innenfor by- og stedsutvikling. Det viktigste virkemiddelet har vært å teste i praksis for å bevise effekten av å tenke annerledes i prosesser. Hvordan forvalter vi ressursene våre på best mulig måte knyttet til sosiale og kulturelle verdier? Hvilke resultater og nye perspektiver kan det gi å tilrettelegge mer for samskaping, nye måter å samarbeide på? Hva er en urban designers vinkling på kulturminner i denne sammenheng?



En arena for å skape en god by og bygd



Levanger Kommune



Trøndelag fylkeskommune
Trøndelagen fylkентjette



Innherred regionråd



Bymuseet i Levanger



LEVANGER
FOTOMUSEUM



Innherred
Næringsforening



NORD
universitet



SINTEF



FOREDRAGSHOLDERE

DAG 2



KONFERANSIER

Tomas Iver Hallem

er fylkesvaraordfører (SP) i Trøndelag. Tidligere medlem av Verdal kommunestyre, medlem av Innherred samkommunestyre og styreleder i KS i Nord-Trøndelag. Han har ledet styringsgruppa for prosjektet "Innherredsbyen - sammen for attraktivitet og grønne reiser. Dette har resultert i en felles areal- og transportstrategi for deltakende kommuner.

Tove Lofthus, Marit Bakken og Ketil Hustad

er ansatt hos seksjon kunst og kultur i Trøndelag fylkeskommune. Tove Lofthus har erfaring fra tre forvaltningsnivå og har arbeidet med kultur i kombinasjon med næring, helse, oppvekst, steds- og samfunnsutvikling. Marit Bakken har hele sitt yrkesliv jobbet med talentutvikling innenfor film, med fokus på barn og unge. Ketil Hustad har lang fartstid med ulike former for kulturproduksjon. "Kulturkraft" er et pilotarbeid der målet er å videreutvikle fylkeskommunen som samfunnsutvikler gjennom å synliggjøre kunst og kultur som drivkraft. Kreativitet- og innovasjonsforskning, kulturfaglig metode og gjensidig læring mellom mindre kommuner og fylkeskommunen, er grunnpilarer i arbeidet. Det hele har utgangspunkt i Trøndelagsplanen og nytt nasjonalt kunnskapsgrunnlag for distriktspolitikken.

Håvars Belbo, T:Lab

er daglig leder i innovasjonsselskapet T:lab. Han har gjennom oppvekst og arbeidsliv hatt et sterkt samfunnsengasjement, med lederroller i både store og små virksomheter i Oslo og på Innherred (konsulent i McKinsey & co, gründer i Øverbygg, konserndirektør i NTE og de siste 10 årene leder for T:lab). Han har flere styreverv i foreninger og bedrifter (styreleder i Ungt Entreprenørskap, Orkel, Blåfjell, Capeesh, WeSeed og 6AM). Han skal snakke om hvordan verdiskaping i næringslivet i stadig større grad har blitt avhengig av tilgang på kompetent arbeidskraft. Denne arbeidskraften er det stadig sterkere konkurranse om, og kvaliteten til lokalsamfunnene kan ha avgjørende betydning for om man lykkes i denne konkurransen. Verdiskapingen vil igjen danne grunnlaget for videre kultur- og samfunnsutvikling, så her henger det ene godt sammen med det andre.

Alexander Eriksson Furunes

er postdoktor, Institutt for arkitektur og planlegging, NTNU. Han studerte ved Architectural Association School of Architecture, Storbritannia, før han tok sin mastergrad i arkitektur ved NTNU. Furunes har initiert og gjennomført en rekke prosjekter med lokalsamfunn i Storbritannia, India, Filippinene, Brasil, Vietnam og Kina. Dugnaden er en tradisjon som fins i de fleste kulturer rundt om i verden. Alexander vil snakke om hva disse tradisjonene har blitt brukt til, men også hvordan de kan være en tilnærming til kreative medvirkning prosesser i kunst, arkitektur og samfunns arbeid.

Jørgen Hallås Skatland

er seniorrådgiver i DOGA, arkitekt og jobber med prosjektutvikling i DOGAs satsingsområde Tidligfase arkitektur. Han er prosjektleder for Hverdagsreisen, som ser på folkehelseeffektene av bygningsnære uteområder, og bidrar i Gnist kompetanseprogram. Jørgen har levert sin PhD på NTNU, der han også underviser studenter på masternivå. <https://doga.no/>

Robert Øfsti og Arnodd Grøtum

Robert er kunsthistoriker og kunstpedagog. Hovedinteresse og forskningsfelt har især vært gjenreisingsbyene og Brente Steders Regulering. Han var byantikvar (kommuneantikvar) i Steinkjer til han gikk av med pensjon i 2020. Arnodd er sivilarkitekt hos Praksis Arkitekter, og har i over 40 år arbeidet med arkitektfaglige oppgaver over stort spenn, deriblant flere knyttet til kulturhusprosjektering. De skal snakke om hvordan Samfunnshuset fra 1951, Steinkjer kirke fra 1965, med Jakob Weidemanns enestående glassmalerier, sammen med det nye kulturhuset danner et kraftfullt kultursentrum. Samfunnshuset er renoveret og restaurert og fullt av både ny og tradisjonell aktivitet. Kulturhuset har rom for historieformidling og nyskaping. Det nye kulturhuset løser flere av Steinkjers utfordringer som blant annet byutvikling, byreparasjon og videreutviklet kulturtilbud.

Hilde Woxsen

er er daglig leder i EA ung Inderøy. Hilde har spesielt fokus på ungt entreprenørskap og at ungdommen får medvirke og påvirke utviklingen av lokalsamfunnet. Hun skal snakke om hvordan ungdom og ungt entreprenørskap kan bli gitt en aktiv rolle i bærekraftig stedsutvikling, og viser hvordan ungdom på Inderøya skaper liv i mellomrommene som finnes på et lite sted.

Jan Juberg

er er leder i Øras Vel, velforeningen som er eier av Rostadbrygga. Jan har en allsidig erfaringsbakgrunn både fra privat sektor og fra mange år med ulike typer frivillig arbeid. Han har en unik evne til å sette fokus, motivere, koordinere og rett og slett få jobben gjort! Han skal snakke om frivillighetens rolle i bevaring og utvikling av Rostadbrygga i Verdal. Dette er den eneste gjenstående brygga av ca. 18-20 brygger som lå langs Verdalselva. Den har derfor høy lokal historisk verdi som synlig etterlevning fra ferge- og jektrafikken som foregikk langs Verdalselva frem til slutten av 1800-tallet.

Jannicke Røgler

er biblioteksjef i Trondheim kommune. Jannicke har mer enn 30 års erfaring fra bibliotekfeltet, i ulike posisjoner på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå. Bibliotekets rolle i samfunnsutviklingen er det som er aller viktigst for henne å jobbe med. Det siste året har hun hatt ansvaret for å utvikle Trondheim kommunes første bibliotekplan (https://biblioteket.trondheim.kommune.no/globalassets/50-biblioteket/pdf/tfb_biblioteksplan_a4_web.pdf).

Håkon Sivertsen

er forsker ved SINTEF Digital, og har studert og utviklet ulike former for samskaping mellom offentlig sektor og sivilsamfunnet. Håkon er opptatt av nye modeller for lokalsamfunnsutvikling og -styring. Involvering og inkludering, frivillig sektor og samskaping er tema som står sentralt. Han bidrar gjennom prosjektet "Bylab Innherredsbyene" med følgeforskning, for å utvikle kunnskap om By & bygdeLAB som permanent metode for bærekraftig plan- og utviklingsarbeid.



En arena for å skape en god by og bygd



Levanger Kommune



Trøndelag fylkeskommune
Trøndelagen fylkentjefte



Innherred regionråd



Bymuseet i Levanger



LEVANGER
FOTOMUSEUM



Innherred
Næringsforening



NORD
universitet



SINTEF